

21-12-2017

Sagsnr.

2017-0386962

Dokumentnr.

2017-0386962-1

Bevillinger der udløber i 2018

Socialudvalget skal i forbindelse med udarbejdelsen af budgetforslag 2019 drøfte håndtering af en række bevillinger, der udløber med udgangen af 2018. Bevillingerne vedrører aktiviteter, der er midlertidigt finansieret i tidligere års budgetaftaler samt ophør af stats- og fondsfinansiering.

Økonomiudvalget udarbejder ligeledes oversigter over bevillingsudløb. Disse indeholder dog udelukkende udløb af midlertidige bevillinger givet i forbindelse med budgetaftaler eller overførselssager, hvilket er en delmængde af nedenstående projekter.

Hvis der er ønske om at videreføre bevillingerne, kan dette ske ved enten:

- at Socialudvalget selv finder finansiering inden for den aktuelle ramme som en del af udvalgets budgetforslag 2019 og finder kompenserende besparelser, eller
- at medlemmer af Borgerrepræsentationen bærer et bevillingsudløb ind som et budgetønske til budgetforhandlingerne.

Tabel 1 viser en oversigt over bevillingsudløb (2018-behov) med behov for genfinansiering (2019-behov).

Tabel 1: Bortfald af finansiering (mio. kr. 2019 p/l)

	2018-behov	2019-behov	Bemærkninger
Bevillingsudløb med fortsat finansieringsbehov			
Børnefamilier med særlige behov			
Sikker By – videreførelse af projektet Ny Start	6,2	6,2	Budgetaftale 2015
Sikker By – SSP+	0,7	0,7	Budgetaftale 2015
Hjælp til psykisk sårbare unge og unge med misbrug på erhvervsskoler og ungdomsuddannelser	4,2	4,2	Budgetaftale 2015
Børn, Unge & Sorg	0,7	0,7	Budgetaftale 2015
Forældre støtten	0,7	1,4	Budgetaftale 2015
Ungeforum	0,5	0,5	Budgetaftale 2015
Idrætsprojektet	1,6	1,6	Budgetaftale 2017
Videreførelse af tidlig indsats – styrkelse af udsattes børns skolegang og nedbringelse af deres skolefravær	3,9	3,9	Budgetaftale 2017
Borgere med sindslidelse og udsatte voksne			
Dimensioneringsaftale på elevområdet – merudgifter i Socialforvaltningen	2,5	?	Budgetaftale 2018
Muhabet	0,2	0,2	Budgetaftale 2015

Byhaverne på Sundholm	0,6	0,6	Overførselssagen 2014/2015
Unge på vej – øget social mobilitet blandt udsatte unge	3,9	3,9	Budgetaftale 2015
Værestedet Fundamentet	0,4	0,4	Budgetaftale 2015
FAKTI og Kringlebakken	0,7	0,7	Budgetaftale 2015
Café Klare	0,4	0,4	Budgetaftale 2015
Værestedet Hellebro	0,4	0,4	Budgetaftale 2018
Sundhedsteam til udsatte hjemløse	2,7	2,7	Budgetaftale 2015
Flere områder			
Specialiseret rehabilitering til borgere med erhvervet hjerneskade mv.	2,8	2,8	Budgetaftale 2018
Flygtninge			
Flygtninge			
Bevillingsudløb i alt	33,1	31,3	

Børnefamilier med særlige behov

Sikker By – videreførelse af projektet Ny Start, VB2015. Udløb: 6,2 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2019: 6,2 mio. kr.

Baggrund

Ny Start er et gadeplansprojekt, der skal øge trivslen for udsatte, kriminelle og kriminalitetstruede unge mellem 15 og 25 år, der bor eller færdes på Nørrebro, Tingbjerg, Husum eller Bellahøj.

Ny Start har fokus på at mindske og forebygge kriminalitet og uro og at hjælpe de unge videre med uddannelse, fritidsaktiviteter og beskæftigelse.

Indhold

Der er ansat seks Ny Start medarbejdere i Børnefamilieenheden Brønshøj-Husum-Vanløse og fem i Børnefamilieenheden Nørrebro. Udover at være opsøgende og tryghedsskabende i lokalområdet arbejder Ny Start hele vejen rundt om den enkelte unges udfordringer i de såkaldte Ny Start forløb, som typisk vil fokusere på familie, skolegang, beskæftigelse, kriminalitet og misbrug. Derudover afholdes aktiviteter, hvor alle fra området kan deltage. Dette er en måde, hvorpå der kan etableres kontakt til udsatte unge og en anledning til at være synlig i området.

Ny Start har en mentorordning, kaldet Fritidsjob med Mentor, som indebærer hjælp og opbakning til, at den unge kan fastholde et fritidsjob. Der frikøbes nogle timer til en mentor på arbejdspladsen, og Ny Start medarbejderen støtter op om den unge ift. de ting, der vedrører den unges skole og privatforhold.

Økonomi

Den samlede bevilling bruges til driften af Ny Start på hhv. Nørrebro og Brønshøj-Husum-Vanløse.

Tabel 1 – oversigt over aktiviteter

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. – 2019 p/l)	Styrings- område	2019	2020	2021	2022	I alt
Ny Start	Service	6.240	6.240	6.240	6.240	24.960
Udgifter i alt		6.240	6.240	6.240	6.240	24.960

Evaluering/vurdering af effekt

Ny Start er del af Sikker By, som laver afrapporteringer på udvalgte tilbuds effekter. Ny Start evalueres som en af de bedste og mest effektfulde kriminalpræventive, forbyggende og opsøgende indsatser målt på medvirken til at mindske recidiv og få de unge i fritidsjob, skole og beskæftigelse.

Konsekvenser af ophør af bevilling

Et bortfald af bevilling vil medføre en markant serviceforringelse for de unge, svække den generelle kriminalpræventive indsats og endelig svække gadeplansindsatsen i Socialforvaltningen. I alt 11 medarbejdere skal afskediges, hvis bevillingen ophører.

Sikker By, SSP+, VB2015. Udløb: 0,7 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2019: 0,7 mio. kr.

Baggrund

Borgerrepræsentationen besluttede med budget 2009 at styrke SSP-samarbejdet med en udvidelse af målgruppen til de 18-24-årige (SSP+). I den forbindelse blev der ansat en SSP+ koordinator, som er tilknyttet SSP-Sekretariatet.

Indhold

SSP+ er en kriminalpræventiv indsats for københavnske unge i alderen fra 18 til 24 år, som har begået gentagen alvorlig eller personfarlig kriminalitet. En del af målgruppen kommer direkte fra afsoning, og mange unge i målgruppen mangler uddannelse, erfaringer fra arbejdsmarkedet, lovlige indtægter eller ordentlige boligforhold og er involveret i kriminelle miljøer.

Indsatsen begynder ofte ved 17½ år for at fastholde hjælpen til og opmærksomheden på den unge og de udfordringer, det kan medføre, når man som 18-årig bliver myndig.

SSP+ indsatsen er en koordinering af kommunens indsats målrettet mod at hjælpe den enkelte unge med at opnå en tilværelse uden kriminalitet. Det sker konkret ved, at sagsbehandlere og vejledere mødes og i fællesskab lægger en handleplan, som er i overensstemmelse med den unges egne ønsker. Den unge skal være motiveret til en fremtid uden kriminalitet og give tilsagn om at medvirke til, at den fælles indsats kan lykkes. Der er kontinuerligt mellem 80-100 personer i SSP+ indsatsen.

Der er én bydækkende SSP+ ledergruppe, der er ansvarlig for den samlede SSP+ indsats. Ledergruppen består af repræsentanter fra Borgercenter Voksne (Socialforvaltningen), Borgercenter Børn og Unge (Socialforvaltningen), Ungdommens Uddannelsesvejledning (Børne- og Ungdomsforvaltningen), Jobcenter Skelbækgade (Beskæftigelses –og Integrationsforvaltningen), Kriminalforsorgen og Den Kriminalpræventive Afdeling i Københavns Politi.

Der er to lokale SSP+ grupper med udøvende personale, som tilsammen dækker hele byen. De udøvende medarbejdere i de to SSP+ grupper repræsenterer de samme instanser, som indgår i SSP+ ledergruppen. SSP+ grupperne samarbejder med de lokale SSP koordinationsgrupper for unge under 18 år, så det sikres, at overgangen fra SSP til SSP+ hænger sammen.

SSP+ konsulentens opgave er bl.a. at tilrettelægge SSP+ gruppernes arbejde (indkaldelse, referat, etc.), sikre fremdrift i sagerne, kursus- og informationsvirksomhed, udvikling og afrapportering af SSP+ indsatsen samt at varetage sekretærfunktion for SSP+ ledergruppen. Den koordinerende SSP+ konsulent er ansat på fuld tid. De parter, som udgør SSP+ ledergruppen og de to udøvende grupper,

aflønnes ikke særskilt for deres deltagelse i SSP+, men afsætter tid til mødedeltagelse som en del af deres øvrige ansættelse.

Økonomi

Tabel 1 – oversigt over aktiviteter

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. – 2019 p/l)</i>	Styrings- område	2019	2020	2021	2022	I alt
Sikker By, SSP+	Service	650	650	650	650	2.600
Udgifter i alt		650	650	650	650	2.600

Evaluering/vurdering af effekt

SSP+ har effektafrapporteret til Sikker By i alle årene af indsatsen. I flere af årene har evaluering været med fokus på de almindelige kriterier for Sikker Bys evaluering på enkeltsagstal og succeskriterierne, men med jævne mellemrum laves også kvalitative og kvantitative evalueringer blandt de involverede deltagere/professionelle i SSP+ samarbejdet, senest i 2015.

Evalueringerne viser, at den koordinerende indsats ved SSP+ sikrer helhedsorientering og tværfaglighed i tilgangen til de meget komplekse SSP+ sager, og evalueringerne tegner også et billede af, at dette er helt uundværligt i arbejdet med netop denne målgruppe.

Konsekvenser af ophør af bevilling

Konsekvensen vil være, at SSP+ ledergruppen ikke længere får den understøttelse, der skal sikre en sammenhængende og ensartet tilgang til 18+ målgruppen. SSP+ konsulenten vil blive opsagt.

Hjælp til psykisk sårbare unge og unge med misbrug på erhvervsskoler og ungdomsuddannelser, VB2015. Udløb: 4,2 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2019: 4,2 mio. kr.

Baggrund

Den oprindelige bevilling blev givet for at understøtte indsatsen for, at flere unge fik en ungdomsuddannelse. Udfordringen var og er særlig stor på de københavnske erhvervsskoler. De væsentlige faktorer ift. frafald på erhvervsuddannelserne er en kombination af et stort forbrug af rusmidler, psykiske problemer og mistroivsel.

Bevillingen er del af en samlet indsats ved U-turn kaldet ”Ro på Rusen”, som udføres i et tæt samspil mellem aktører fra Socialforvaltningen, Sundhedsforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen. I Socialforvaltningen finansierer bevillingen indsatser på produktionsskoler, Ungdomsskolen (KKU), erhvervsuddannelser, Center for Kompetence og Brobygning (CKB) samt en kapacitetsudvidelse af U-turns anonyme rådgivning og behandling i Studiestræde.

Indhold

”Ro på Rusen” har pt. indsatser på seks enheder under Ungdomsskolen (KKU), tre produktionsskoler og fire erhvervsskoler.

Formålet er at:

- Understøtte elevernes forankring i uddannelse/arbejde.
- Understøtte opsporing af sårbare elever/kursister og sikre tidlig indsats
- Hjælpe de unge til at afslutte eller reducere deres forbrug af rusmidler
- Hjælpe de unge til bedre trivsel og mestring af eget liv
- Opkvalificere personalet på skolen/CKB (tidlig opsporing)

På Center for Kompetence og Brobygning (CKB) varetages gruppeforløbene af et makkerskab mellem en vejleder fra CKB og en rusmiddelkonsulent fra Ro på Rusen. Makkerskabet sikrer en tværfaglig indsats med fokus på såvel den unges beskæftigelse som rusmiddelforbrug.

På KKU, produktions- og erhvervsskoler tilrettelægges indsatsen ligeledes i tæt samarbejde med vejledere, fastholdelsespersonale og ledelse med udgangspunkt i de lokale behov og rammer.

Ro på Rusens primære målgruppe er elever/kursister, der har et problematisk forbrug af rusmidler. Desuden omfatter indsatsen elever, der har et begyndende eller eksperimenterende forbrug, hvor en forebyggende eller tidlig indsats kan forebygge at forbruget accelererer.

Data fra indsatsen viser at mange af de unge har et massivt rusmiddelforbrug, sociale problemer, psykiatriske diagnoser og andre problematikker, når de bliver mødt af rusmiddelrådgiverne.

Økonomi

Bevillingen finansierer i alt 8,5 årsværk i ”Ro på Rusen” og U-turn.

Tabel 1 – oversigt over aktiviteter

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. – 2019 p/l)</i>	Styrings- område	2019	2020	2021	2022	I alt
Hjælp til psykisk sårbare unge og unge med misbrug på erhvervsskoler og ungdomsuddannelser	Service	4.200	4.200	4.200	4.200	16.800
Udgifter i alt		4.200	4.200	4.200	4.200	16.800

Evaluering/vurdering af effekt

Opsporing af unge man ikke ser i U-turn eller andre tilsvarende tilbud:

- 70 % af de unge svarer, at de ikke ville have søgt hjælp vedrørende deres rusmiddelproblemer, hvis tilbuddet om rådgivning ikke var lokalt placeret på skolen.
- 1/3 af de unge i Ro På Rusen har anden etnisk baggrund

Markant stigning i antal henvendelser:

- 44 % flere henvendelser fra unge i 2017 sammenlignet med samme tidspunkt i 2016

Effekt:

- Uddannelsesinstitutioner: 55 % af de unge, der har gennemført et forløb, har reduceret, ophørt eller vedligeholdt et ophør af deres forbrug af rusmidler.
- CKB: 50 % har reduceret, ophørt eller vedligeholdt et ophør af deres forbrug af rusmidler ved afslutning af forløbet.

Konsekvenser af ophør af bevilling

Der er en række konsekvenser for borgere med rusmiddelproblemer:

- Tilbud om rusmiddelrådgivning og behandling vil nå ud til færre unge i København,
- Viden om hinandens tilbud på tværs af forvaltninger vil reduceres
- Færre sårbare/udsatte unge vil få en tidlig indsats/hjælp til deres rusmiddelproblemer
- Der vil ikke være samme kapacitet til rådgivning og behandling i U-turn
- Vi vil nå ud til færre unge med anden etnisk baggrund
- Det tætte samarbejde med vejledere, mentorer m.fl. og understøttelsen af deres arbejde med tidlig opsporing vil blive begrænset
- Færre unge med rusmiddelproblemer vil blive fastholdt i uddannelse og arbejde

På medarbejdersiden skal 8,5 årsværk afskediges.

Børn, unge & sorg, VB2015. Udløb: 0,7 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2019: 0,7 mio. kr.

Baggrund

Børn, Unge & sorg fik i budgetaftalen 2015 forhøjet deres driftsstøtte med 700 t.kr. (2019 p/l) så den omfatter børn i alderen 0-15 år med kompliceret sorg. Socialforvaltningen har siden 2008 støttet Børn, Unge & Sorgs tilbud.

Indhold

Forslaget går på at fortsætte driftsstøtten på 0,7 mio. kr. årligt (2019 p/l) til Børn, Unge & Sorgs arbejde med børn i alderen 0-15 år med kompliceret sorg.

Børn, Unge & Sorg er et nationalt tilbud til børn og unge i alderen 0-28 år med alvorligt syge eller afdøde forældre og søskende. Børn, Unge & Sorg har afdelinger i København, Aarhus og Odense med både ansatte og frivillige. Børn, Unge & Sorg vurderer, at børn og unge fra Københavns Kommune tegner sig for cirka 40 % af henvendelser og behandlingsforløb i rådgivningen i København.

Sorg kan være svært at håndtere for børn og unge, men der er som udgangspunkt ikke tale om sociale problemer. Derfor har Socialforvaltningens ikke specifikke tilbud til børn og unge, hvis primære problemer er sorg. Målgruppen kan dog få rådgivning i familie- eller ungerådgivningerne. Tilbud om individuelle psykologsamtaler i PsykologHuset for Børn og Unge gives som udgangspunkt til børn og unge i familier med sociale problemer.

Øvrige tilbud til målgruppen omfatter frivilligt ledede sorggrupper hos Kræftens Bekæmpelse og henvisning fra egen læge til individuelle psykologsamtaler, der dog er delvist brugerbetalt.

Økonomi

Tabel 1 – oversigt over aktiviteter

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. – 2019 p/l)	Styrings- område	2019	2020	2021	2022	I alt
Forhøjet driftstilskud til Børn, unge & sorg	Service	650	650	650	650	2.600
Udgifter i alt		650	650	650	650	2.600

Evaluering/vurdering af effekt

En evaluering fra 2012, som er lavet ved at spørge ungegrupperne (16 år og ældre) til deres oplevelse af, hvorvidt et gruppeforløb gør en forskel, viser, at flertallet i målgruppen gennemgår en positiv udvikling. Herudover er en række resultatmål fastlagt i partnerskabsaftalen med Københavns

Kommune, som bl.a. måler på brugertilfredshed og på, om børn og unge udvikler sig positivt på en række nøgleindikatorer, som Børn, Unge og Sorg har udviklet. Dem lever Børn, Unge & Sorg op til.

Konsekvenser af ophør af bevilling

Midlerne er afsat til driften af børneområdet i Børn, Unge & Sorg. Bortfald af bevillingen er derfor en serviceforringelse for børn i alderen 0-15 år, som er ramt af kompliceret sorg.

Forældre støtten, VB2015. Udløb: 0,7 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2019: 1,4 mio. kr.

Baggrund

I Servicelovens paragraf 54 står, at Kommunalbestyrelsen skal tilbyde forældremyndighedens indehaver en støtteperson i forbindelse med barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet.

Forældre støtten er Københavns Kommunes tilbud om støtteperson til forældre, der har børn anbragt uden for hjemmet.

En støt stigende efterspørgsel på støttepersoner, og især eksterne støttepersoner, betyder, at Forældre støtten har svært ved at møde efterspørgslen og derfor er budgetmæssigt udfordret. Stigningen er en tendens set over de sidste år, men den er steget markant i 2017, fordi Borgerrådgiveren i 2017 gjorde Socialforvaltningen opmærksom på, at man ikke har ydet tilstrækkelig forældre støtte.

Indhold

Forældre støtten tilbyder samtaler, hvor forældrene bliver lyttet til og støttet. Støttepersonen kan eksempelvis hjælpe forældrene med at fremføre ønsker og behov over for de instanser, der er omkring barnet samt hjælpe forældrene med deres rettigheder i forhold til at blive en del af børnenes liv.

Forældre støtten har ansat en gruppe støttepersoner, som tilknyttes forældrene. Forældrene har dog krav på at kunne vælge sin egen eksterne støtteperson, som Forældre støtten skal betale for. Det kan eksempelvis være forældre, der har boet i en anden kommune, hvor de har haft en støtteperson, som de ved tilflytning til Københavns Kommune ønsker at fortsætte med.

Økonomi

Forældre støtten modtager 670 t.kr. (2019 p/l) årligt med den nuværende bevilling for at kunne efterkomme en stigende efterspørgsel. Midlerne bruges til ansættelse af en medarbejder i Forældre kontakten til 540 t.kr. plus 130 t.kr. til køb af eksterne støttekontaktpersoner.

Efter henvendelsen fra Borgerrådgiveren er efterspørgslen efter støtteforløb imidlertid steget yderligere, hvilket forventes at øge de budgetmæssige udfordringer.

Udvidelsen af Forældre kontakts aktiviteter forventes at kunne understøttes med en yderligere forøgelse af den nuværende bevilling på 750 t.kr, så der samlet søges ca. 1,4 mio. kr. De 500 t.kr skal dække opnormering med en ekstra medarbejder i Forældre støtten til den øgede aktivitet på

interne støtteforløb og de 250 t.kr. skal bruges til at efterkomme de eksterne støtteforløb, som Forældre støtten også er forpligtet til at finansiere.

Forældre støtten har i dag et samlet budget på 2,9 mio. kr.

Tabel 1 – oversigt over aktiviteter

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. – 2019 p/l)</i>	Styrings- område	2019	2020	2021	2022	I alt
Ansættelse i Forældrekontakten	Service	1.040	1.040	1.040	1.040	4.160
Midler til køb	Service	380	380	380	380	1.520
Udgifter i alt		1.420	1.420	1.420	1.420	6.580

Evaluering/vurdering af effekt

Der foreligger ikke dokumentation for effekten af Forældre støtten's indsats, men støtten er lovpligtig. Der er lavet inspirationsmateriale med 12 anbefalinger fra forældre til det gode forældresamarbejde med afsæt i Forældre støtten's arbejde, som kommunikeres til andre professionelle.

Konsekvenser af ophør af bevilling

Konsekvensen vil være, at Forældre støtten ikke kan efterkomme efterspørgslen på den lovpligtige støtte til forældre, der har børn anbragt uden for hjemmet. Ligeledes vil det betyde afskedigelse af en medarbejder.

Ungeforum, VB2015. Udløb 0,5: mio. kr., behov ved videreførelse fra 2019: 0,5 mio. kr.

Baggrund

Baggrunden for budgetforslaget var et ønske om at komme mere i dialog med københavnernes om kvaliteten i og udviklingen af forvaltningens tilbud. Især på ungeområdet er der behov for mere dialog, fordi der ikke har været samme tradition for dialog med brugerne, som vi kender det fra bl.a. Udsatterrådet, Dialogforum og Handicaprådet.

Med Ungeforum ønsker Socialforvaltningen desuden at videreføre og understøtte det arbejde, der blev grundlagt med ungeeventen *Et menneske - ikke en sag*, hvor udsatte unge blev hørt om deres erfaringer med Socialforvaltningens indsatser og gav input hertil. Dertil er der *Ungeekspertpanelet*, hvor unge med funktionsnedsættelser fungerer som udviklingskonsulenter og mentorer for hhv. forvaltningen og andre unge, som står i en lignende situation. Socialforvaltningen ønsker at fortsætte Ungeforum, som er blevet udmøntet som to aktivitetsspor: 1) Et Ungepanel og 2) samskabelsesaktiviteter, hvor nye debatformer og platforme for brugerinddragelse afprøves sammen med de unge.

Indhold

Ungepanelet består af 20-30 unge, som er tilknyttet Socialforvaltningens Borgercenter Børn og Unge og Borgercenter Handicap. Ungepanelet mødes ca. 4 gange årligt. Socialudvalget og Socialborgmesteren mødes hver især med hele eller dele af Ungepanelet mindst én gang årligt. Formålet med Ungepanelet er at sikre en mere direkte dialog mellem brugere af Socialforvaltningens tilbud, forvaltningen og politikerne omkring kvaliteten i og udviklingen af forvaltningens indsatser. De unge, der deltager i Ungepanelet, vil dermed fungere som konsulenter og sparringspartnere for forvaltningen, borgmesteren og Socialudvalget.

På nuværende tidspunkt har Ungepanelet ca. 20 aktive unge. De unges input til emner samles i en årlig afrapportering og sendes til både forvaltningen og udvalget. Der er i 2016 derudover udpeget Ungeforumambassadører blandt personalet på alle Borgercenter Børn og Unge centre og enheder, som skal sikre et flow fra unge i panelet tilbage i organisationen. De er også med til at rekruttere nye unge til ungepanelet samt til de events, der afholdes i Ungeforum.

Samskabelsesaktiviteterne er dialog- og debatskabende aktiviteter, hvor unge kan mødes med hinanden, forvaltningen, politikere og resten af København. Aktiviteterne skal, i tråd med Socialstrategien, have et inkluderende og kompetenceopbyggende perspektiv.

Unge fra Ungeforum har bl.a.:

- Skrevet et debatindlæg til Altinget om anbringelse
- Afholdt og deltaget i Ungdommens Folkemøde, hvor de henover to fulde dage på forskellig vis introducerede andre unge for, hvad det vil sige at være udsat ung, og hvor man kan hente hjælp eller selv give hjælp
- Kommet med input til Borgercenter Børn og Unges samarbejdsprincipper
- Deltaget i fokusgruppeinterview om Borgerens Plan
- Deltaget i fokusgruppeinterview om sagsbehandling for udsatte familier ifm. udarbejdelse af pilotprojektet helhedsorienteret indsats i Tingbjerg
- Deltaget i Ungetopmøde i Trondheim, hvor unge fra Norden samledes og fik redskaber til at komme til orde i den offentlige debat
- Igangsat planlægning af en stor valgdebat om unges rettigheder, hvor politikere fra alle opstillede partier deltager, og hvor de unge kan komme i direkte dialog med politikerne.

Det langsigtede mål med etableringen af Ungeforum er at øge kvaliteten af indsatserne for børn, unge og deres familier og bidrage til en større borgertilfredshed, fordi de unge bliver hørt og kan se, at deres oplevelser og forslag får betydning for politik og nye forvaltningsmæssige tiltag.

Økonomi

Finansieringsbehovet til Ungeforum er 540 t.kr. Der afsættes ikke midler til projektledelse, men udelukkende til ungepanel og aktiviteter.

Tabel 1 – oversigt over aktiviteter

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. – 2019 p/l)</i>	Styrings- område	2019	2020	2021	2022	I alt
Ungepanel og samskabende aktiviteter	Service	540	540	540	540	2.160
Udgifter i alt		540	540	540	540	2.160

Evaluering/vurdering af effekt

Der er ikke lavet en evaluering af ungeforum, men de foreløbige erfaringer er meget positive. De unge, der deltager i Ungeforum-events og Ungepanelet har stor gavn af det.

Konsekvenser af ophør af bevilling

Hvis bevillingen ikke fortsættes, vil det betyde en opløsning af ungepanelet. Det vil være et tab for de unge og et potentielt videnstab for Socialforvaltningen.

Idrætsprojektet, VB2017. Udløb: 1,6 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2019: 1,6 mio. kr.

Baggrund

Idrætsprojektet er et tilbud om træning og bevægelse til udsatte børn og unge. Arbejdet udføres af professionelle trænere, som er uddannet i Idrætsprojektets metode, og som har forskellige professionsbaggrunde som f.eks. lærere og pædagoger. Derudover støttes Idrætsprojektets arbejde op af frivillige.

Indhold

Idrætsprojektet tilbyder en række forskellige indsatser, som finansieres ved, at f.eks. Børnefamilieenhederne køber individuelle forløb for børn og unge. Bevillingen fra Budget 2017 bruges til at finansiere Idrætsprojektets aktiviteter på døgninstitutioner i Center for Udsatte og Kriminalitetstruede Unge. Der er en efterspørgsel på Idrætsprojektets indsatser på tværs af målgrupper i Socialforvaltningen, hvorfor en videreførelse af bevillingen vil komme en bredere målgruppe til gode.

Det er Idrætsprojektets mål at skabe bæredygtige indsatser, der skal få udsatte børn og unge aktivt involveret i civilsamfundstilbud ved at inddrage målgruppen i prosociale fællesskaber, hvor glæden ved at være sammen med andre om aktiviteter er i centrum. Effekten af Idrætsprojektets arbejde er derfor, at den sociale mobilitet hos målgruppen øges, når børn og unge får mulighed for at benytte sig af civilsamfundets tilbud, hvor de kan opbygge et netværk af kammerater og voksne, og hvor de kan få gode oplevelser og succeser.

Økonomi

Idrætsprojektet blev i Budgetaftalen 2017 tildelt en toårig bevilling på 1,5 mio. kr. årligt (2017 p/l). Det er denne bevilling, der ønskes videreført og anvendt til, at Børnefamilieenhederne kan købe ydelser i Idrætsprojektet.

Tabel 1 – oversigt over aktiviteter

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. – 2019 p/l)</i>	Styrings- område	2019	2020	2021	2022	I alt
Køb af ydelser i Idrætsprojektet	Service	1.560	1.560	1.560	1.560	6.240
Udgifter i alt		1.560	1.560	1.560	1.560	6.240

Evaluering/vurdering af effekt

Idrætsprojektet har netop lavet en evaluering af deres fritidspakkeforløb, hvor en ung kobles til en personlig træner med det formål at få den unge forankret i civilsamfundet. Evalueringen viser, at

Idrætsprojektet lykkes med at få 60 % de meget udsatte børn og unge, der får støtte gennem Idrætsprojektets fritidspakker, til at blive forankret i civilsamfundet. Det er f.eks. i foreninger, fritidsjob, fritidsklub, skole eller uddannelsestilbud. For 14 % vedkommende er indsatsen fortsat på en døgninstitution, da den unge er blevet anbragt. For kun 24 % af børnene eller de unge opnåede man ikke det ønskede resultat med indsatsen.

Konsekvenser af ophør af bevilling

Det vil betyde, at der er færre midler til at købe forløb og indsatser i Idrætsprojektet.

Videreførelse af Tidlig indsats – styrkelse af udsattes børns skolegang og nedbringelse af deres skolefravær, VB2017. Udløb: 3,9 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2019: 3,9 mio. kr.

Baggrund

Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen tilbyder dels forældreuddannelse til forældre til udsatte børn og unge, der skal styrke deres evner til at støtte børnene fagligt og socialt i deres skolegang, dels skolefraværskonsulenter til skoler med mest skolefravær. Formålet er at styrke udsatte børn og unges skolegang, reducere deres skolefravær og så vidt muligt fastholde dem i et almindeligt skoletilbud frem for at blive udskilt til specialskole eller dagbehandling.

Indhold

Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen har oprettet forældreuddannelse til forældre, hvor der er bekymring for deres barns skolegang og høje skolefravær, og det vurderes, at dette skyldes ringe støtte i hjemmet. Uddannelsen er et evidensbaseret, gruppebaseret undervisningsforløb kaldet De Utrolige År (DUÅ), som Københavns Kommune i forvejen har gode erfaringer med på småbørnsområdet. DUÅ skolealder er særligt rettet til forældre med børn i skolealderen (6 til 12 år), og programmet sigter mod at styrke forældrenes kompetencer, deres relation til barnet, deres netværk og kontakt til skolen og deres kompetencer ift. at bakke op om barnets skolegang. Det betyder f.eks., at der kan være introduktion til skoleintra, skolens forventninger til mødedeltagelse, lektielæsning mv. samt undervisning i børns udvikling ift. sociale kompetencer, evnen til at indgå i klassen og tage imod læring, vigtigheden af kost, søvn og strukturer i hverdagen mv.

Forløbet varetages af én medarbejder fra Børne- og Ungdomsforvaltningen med viden om skoleverden samt børn og unges adfærd, kontakt og trivselsproblematikker mv. og én medarbejder fra Socialforvaltningen med familiebehandlerkompetencer. Derudover anvendes en særlig version af DUÅ, der er tilpasset forældre til børn og unge med autismespektrumsforstyrrelser, svær angst mv.

For at styrke den tidlige og forebyggende indsats over for børn og unges skolefravær er der i samarbejde mellem forvaltningerne udviklet et projekt med skolefraværskonsulenter. Skolefraværskonsulenterne arbejder tæt sammen med barnet eller den unge, familien og skolen om at nedbringe barnets eller den unges fravær. Forløbene er skræddersyede efter det enkelte barn og families behov. Skolefraværskonsulenterne har i lighed med skolesocialrådgiverne deres daglige gang på skoler, hvor der er størst udfordringer med skolefravær, og går ind i sager, hvor ressourcecenteret på skolen vurderer, at en skolefraværindsats er nødvendig. Skolefraværskonsulenterne arbejder forebyggende, dvs. inden der er behov for at starte en sag hos Socialforvaltningen.

Økonomi

Tabel 1 – oversigt over aktiviteter

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. – 2019 p/l)</i>	Styrings- område	2019	2020	2021	2022	I alt
To DUÅ gruppeledere – et helt og et halvt årsværk	Service	800	800	800	800	3.200
Seks skolefraværskonsulenter	Service	3.100	3.100	3.100	3.100	12.400
Udgifter i alt		3.900	3.900	3.900	3.900	15.600

Evaluering/vurdering af effekt

Det er for tidligt at evaluere på effekten af forslaget, som først er implementeret i fuld skala med opstarten af skoleåret 2017-2018 – august 2017 – men Socialforvaltningen har en forventning om, at det på sigt vil være til gavn for målgruppen.

Konsekvenser af ophør af bevilling

De 7,5 årsværk skal opsiges, og den særlige indsats rettet mod udsatte børn og unges skolegang vil skulle ophøre.

Borgere med sindslidelse og udsatte voksne

Dimensioneringsaftale på elevområdet – merudgifter i Socialforvaltningen, VB2018. Udløb: 2,5 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2019: ??

Baggrund

I budget 2018 blev de forventede mindreudgifter som følge af dimensioneringsaftalen på social- og sundhedsområdet i budget 2018 håndteret som en 1-årig bevilling.

Indhold

Der blev i 2014 vedtaget en omfattende erhvervsuddannelsesreform, som har ændret SOSU-uddannelserne på væsentlige områder:

- Overgang til kommunal ansættelse af SOSU-elever
- Indførelse af obligatoriske SU-baserede grundforløb
- Adgangskrav
- Indførelse af EUX og talentspor

Der er desuden som opfølgning på trepartsaftalen 2016 indgået en ny dimensioneringsaftale for SOSU-uddannelserne i 2017 og 2018 med stor betydning for antallet af SOSU-elever.

Ud over de nævnte ændringer er uddannelsesordningerne blevet ændret fra 2017. De nye uddannelsesordninger betyder, at social- og sundhedsassistentuddannelsen er blevet forlænget med 14 måneder og at den kommunale andel af elevernes praktik i både ældreområdet og i psykiatrien er steget i forhold til regionernes andel. Det har bl.a. som konsekvens, at antallet af praktikpladser i Socialforvaltningens socialpsykiatri stiger, og der vil skulle oprettes psykiatripraktikpladser på demensområdet i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

Samlet set betyder ændringerne umiddelbart et stort fald i elevlønsudgifterne til SOSU-hjælperuddannelsen som følge af den reducerede dimensionering, mens elevlønsudgifterne til SOSU-assistenterne vil stige i de kommende år i takt med indfasning af den ny og længere uddannelsesordning for SOSU-assistentuddannelsen.

Økonomi

OBS. Behovet for 2019 er endnu under beregning

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. – 2019 p/l)	Styrings- område	2019	2020	2021	2022	I alt
Elevlønsudgifter SOF	Service	??	??	??	??	??
Udgifter i alt		??	??	??	??	??

Evaluering/vurdering af effekt

Konsekvenser af ophør af bevilling

Muhabet, VB2015. Udløb: 0,2 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2019: 0,2 mio. kr.

Baggrund

Muhabet er et selvejende aktivitets- og samværstilbud på Nørrebro for borgere med sindslidelse og anden etnisk baggrund end dansk.

Indhold

Muhabet har åbent alle hverdage fra kl. 12 til 17. En gang om måneden er der festaften, som også gælder familier og øvrige pårørende.

Stedet har et andet koncept end de øvrige aktivitets- og samværstilbud, idet kontakten er baseret på gæste-/værtsrollen. Det betyder, at der er gjort meget ud af cafédelen, hvor der er gratis mad og mulighed for at deltage i socialt samvær. Desuden tilbyder Muhabet lektiehjælp for gæsterne og deres børn, rådgivning, som f.eks. hjælp til at forstå og handle på breve fra det offentlige, og besøg til indlagte på lukkede afdelinger i behandlingspsykiatrien.

I Muhabet kommer cirka 40 besøgende dagligt, hvoraf lidt over halvdelen af de besøgende vurderes at bo i Københavns Kommune.

Tilbuddet har fem ansatte og ca. 60 frivillige tilknyttet. Det samarbejder med Center Nordvest i forhold til det aktive medborgerskab samt det at inddrage frivillige i det daglige tilbud og med flere forskellige funktioner.

Økonomi

Muhabet modtager 2 tilskud fra Københavns Kommune, som er afsat i hhv. budgetaftale 2015 (nuværende bevillingsudløb på 215 t.kr. 2019 p/l) og i budgetaftale 2016 (1.060 t.kr. 2019 p/l). Uden en genbevilling i budget 2019 falder tilskuddet fra Københavns Kommune dermed i 2019 fra samlet 1.275 til 1.060 t.kr.

Tabel 1 – oversigt over aktiviteter

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. – 2019 p/l)	Styrings- område	2019	2020	2021	2022	I alt
Tilskud til Muhabet	Service	215	215	215	215	860
Udgifter i alt		215	215	215	215	860

Evaluerings/vurdering af effekt

Socialforvaltningen vurderer, at Muhabet driver et tilbud, som formår at tiltrække og fastholde kontakt til en sårbar gruppe borgere, som øvrige aktivitets- og samværstilbud til borgere med

sindslidelser ikke når i samme grad. Med tilbuddet opnår brugerne øget tryghed til yderligere deltagelse i samfundslivet, brobygning til andre støttefunktioner, brud på ensomhed og isolation og en øget livskvalitet. Samtidig formår stedet med konceptet (f.eks. deres festaftner) at binde bånd mellem brugerne og deres pårørende.

Konsekvenser af ophør af bevilling

Et ophør af denne bevilling vil bevirke et mindre aktivitetsniveau på tilbuddet. Det kan f.eks. få indflydelse på åbningstider.

Byhaverne på Sundholm, Overførselssagen 2014/2015. Udløb: 0,6 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2019 0,6 mio. kr.

Baggrund

Byhaverne på Sundholm blev etableret som et 3-årigt projekt i 2011. Projektet blev skabt i samarbejde mellem Sundholmskvarterets Områdeløft og Aktivitetscentret på Sundholm med henblik på at skabe et grønt og inkluderende miljø i Sundholmskvarteret på Amager. Byhaverne på Sundholm er lige nu finansieret af en midlertidig bevilling afsat i overførselssagen 2014/2015.

Indhold

Byhaverne har været en vigtig del af den sociale og kulturelle byggemodning, som Sundholmskvarterets Områdeløft og Socialforvaltningen har skabt sammen med naboer i området. Områdeløftet i Sundholmskvarteret sluttede i august 2014.

Socialforvaltningen bruger byhaverne som både indslusning og udslusning for hjemløse. I byhaverne skabes mange gange den første kontakt til mennesker, der kommer til Sundholm for at finde plads til at være i fred pga. hjemløshed, misbrug, psykisk sygdom eller andre livsudfordringer. Haven indbyder til at finde ro, og den socialpædagogiske indsats kan her langsomt skabe en tillidsfuld relation og introducere til Sundholms tilbud.

Byhaverne rummer aktiveringsforløb som for en del af de mest udfordrede borgere giver plads til at finde regelmæssighed og stabilitet, baner vejen til egen bolig, behandlingstilbud eller lignende. Herudover anvendes byhaverne aktivt af lokale beboere, daginstitutioner og foreninger i lokalområdet omkring Sundholm, hvilket er med til at skabe integration og nye typer af samarbejdsrelationer mellem udsatte borgere og civilsamfundet.

Økonomi

Indsatsen ved byhaverne på Sundholm er fuldt finansieret af den midlertidige bevilling afsat i overførselssagen 2014/2015, og en tilsvarende bevilling vil være nødvendig for at videreføre indsatsen.

Tabel 1 – oversigt over aktiviteter

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. – 2019 p/l)	Styrings- område	2019	2020	2021	2022	I alt
Driftsudgifter til Byhaverne på Sundholm	Service	595	595	595	595	2.380
Udgifter i alt		595	595	595	595	2.380

Evaluerings/vurdering af effekt

Byhaverne er en del af Aktivitetscentret Sundholm, som i flere år har dokumenteret gode effekter for de hjemløse, der deltager i tilbuddet. Langt de fleste har et misbrug af alkohol og/eller stoffer, når de starter - ca. 15 % stopper deres misbrug, og 50 % reducerer misbruget som følge af deltagelse. Deltagerne bliver bedre rustet til at flytte i egen bolig og se sig selv i ordinær beskæftigelse.

Ovennævnte effekter er gældende for de fire værksteder, som Aktivitetscentret har, og de ca. 60 borgere man løbende har i beskæftigelse. I Byhaverne er der løbende ca. 10 hjemløse i beskæftigelse. Det er oftest hjemløse, der ikke er i stand til at deltage på andre værksteder grundet deres omfattende misbrug og psykiske udfordringer, der bl.a. gør det svært at være indendørs og sammen med flere mennesker ad gangen.

Konsekvenser af ophør af bevilling

Bevillingen benyttes til én fuldtidsansat medarbejder samt lidt vedligehold og fornyelse af planter, dyr, drivhus, hønseshus mv. Såfremt bevillingen ophører, vil det derfor være nødvendigt at afskedige medarbejderen og stoppe vedligeholdelsen. Det vil betyde, at de hjemløse ikke længere vil kunne komme i beskæftigelse i Byhaverne, som i dag rummer nogle af de mest udsatte. Samtidig vil stedets nuværende funktion som et trygt og grønt fristed for en bred skare af borgere fra og omkring Sundholm være truet.

Unge på vej – øget social mobilitet blandt udsatte unge, VB2015. Udløb: 3,9 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2019: 3,9 mio. kr.

Baggrund

På baggrund af det høje prisniveau på boliger i København blev der i budgetaftale 2015 afsat midler, så de almene boligorganisationer og Københavns Kommune kunne afprøve en nyskabende model for boligsocial anvisning, hvor flere unge anvises i samme bolig. Dette skal hjælpe andelen af unge københavnere mellem 18 og 30 år, der modtager kontanthjælp eller dagpenge med at få en fast base.

Indhold

De unge tilbydes en pakke bestående af en delebolig og støtte fra et tværfagligt team til uddannelse/job og mestring af sociale udfordringer.

Deleboliger er et koncept, hvor to til fire unge anvises til samme bolig. De unge udvælges og sammensættes ud fra en grundig visitation. Når de unge er flyttet ind i deleboligen, får de støtte fra en deleboligmentor. Deleboligordningen er gjort mulig med Udlejningsaftalen mellem boligorganisationerne og Københavns Kommune, der gælder for perioden 2015-2018.

De deleboliganviste unge får samtidig støtte fra et tværfagligt udgående team, der guider de unge ift. at komme i uddannelse/beskæftigelse og hjælper dem til at mestre sociale udfordringer. Det tværfaglige team skal endvidere afhjælpe, at der ikke opstår store konflikter både internt i den delte bolig og ift. naboer. Socialforvaltningen har allerede gode erfaringer med at støtte unge i første selvstændige bolig.

Målgruppen for deleboligordningen er unge, som formår at bo sammen. Det vil være unge, som er tæt på at komme i uddannelse. De vil som udgangspunkt være visiteret som uddannelsesparate og vil derfor have de laveste ydelser. For at kunne anvise flere unge til samme bolig forudsættes en håndholdt visitation, hvor de unge matches individuelt.

Økonomi

I 2015 blev der afsat 2,0 mio.kr. stigende over perioden til 3,6 mio. kr. til deleboligordningen (2015 p/l). Det vurderes at en varig forankring af ordningen kan håndteres for en tilsvarende bevilling. For at fortsætte ordningen er det en forudsætning, at de almene boligorganisationer er med på det. Der skal forhandles ny udlejningsaftale 1. halvår i 2018.

Tabel 1 – oversigt over aktiviteter

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. – 2019 p/l)	Styrings- område	2019	2020	2021	2022	I alt
---	---------------------	------	------	------	------	-------

Visitationskonsulent	Service	320	320	320	320	1.280
Fire årsværk til tværfagligt støtteteam	Service	2.150	2.150	2.150	2.150	8.600
Udvikling af koncept og evaluering	Service	215	215	215	215	860
Midler til etablering af boliger	Service	110	110	110	110	440
Midler til tomgangsleje	Service	215	215	215	215	860
Midler til istandsættelse	Service	860	860	860	860	3.440
Udgifter i alt		3.870	3.870	3.870	3.870	15.480

Evaluering/vurdering af effekt

Der er lavet en midtvejsevaluering af deleboligordningen, som viser, at ventetiderne på en delebolig er markant lavere end den ventetid, unge med en betalingsevne på højst 3.500 kr. ellers har.

Ventetiden på en delebolig har været faldende, mens den generelle ventetid på de billigste boliger er stigende.

Det er undersøgt, i hvilket omfang deleboligbeboerne har taget de forventede skridt mod arbejde og/eller uddannelse samt fastholdt allerede påbegyndt uddannelse eller arbejde. Undersøgelsen omhandler de første 45 unge, der flyttede i delebolig i tiden fra 1. juni 2015 og frem til 1. august 2016. 23 af de 45 beboere har bevæget sig i positiv retning under ophold i delebolig, det vil sige bevæget sig fra ledighed mod uddannelse eller arbejde eller fastholdt samme. Det svarer til 51 % af beboerne.

I Udlejningsaftalen er målsætningen at anvise 100 unge om året til en delebolig. Det mål er ikke nået og vurderes ikke realistisk fremover. Det er der flere grunde til:

- Flere boliger end forventet har en indretning, der ikke gør dem egnet til delebolig.
- Deleboliger har et længere udlejningsforløb end andre boliger, da de unge matches. For eksempel var seks boliger 1. januar 2017 reserveret til deleboliger, men endnu ikke anvist.
- På grund af boligstøttereglerne kan de unge kun få boligstøtte, hvis de flytter ind samtidig.
- Kommunen har prioriteret så vidt muligt at etablere velfungerende fællesskaber gennem omhyggelig udvælgelse og matchning af unge.

Samtidig viser midtvejsevalueringen, at de unge borgere har et større støttebehov end forventet, så der bruges mere tid på den enkelte unge end oprindeligt forudsat.

Konsekvenser af ophør af bevilling

Bortfalder støtten i deleboligordningen, forventes det ikke, at boligorganisationerne ønsker at forlænge aftalen. I så fald vil der formentlig opstå tomgang, idet Socialforvaltningen så ikke kan indflytte unge i deleboligerne i takt med fraflytningen fra enkeltværelser. I et sådan tilfælde kan der også opstå et pres for at finde nye boliger til de resterende beboere for at begrænse tomgangstabet. Dette vil så udløse en større efterspørgsel på billige boliger. Bortfaldet vil endvidere medføre afskedigelse af visitationskonsulent og støtteteam.

Værestedet Fundamentet, VB2015. Udløb: 0,4 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2019: 0,4 mio. kr.

Baggrund

Fundamentet er et værested på Holmbladsgade (Amager Øst) for socialt udsatte borgere. Målgruppen er primært alkoholikere og stofmisbrugere, herunder hjemløse, samt mennesker med psykiske lidelser og traumer. Værestedet vurderer selv, at der kommer ca. 20-30 brugere på daglig basis. Foreningen har seks frivillige tilknyttet samt to lønnede medarbejdere.

Indhold

Værestedet arbejder med inklusion og fungerer som ”social dagligstue” og ”frikvarter” for enlige, hjemløse og misbrugere. Tilbuddet har til formål at afhjælpe psykosociale problemer, herunder misbrug, psykiske lidelser, ensomhed og hjemløshed. Brugere tilbydes rådgivning ift. kontanthjælp, boligstøtte, overnatningssteder og kontakt til myndigheder.

Værestedet laver desuden månedlig opsøgende arbejde på steder, hvor der opholder sig udsatte borgere, bl.a. Christianshavns Torv og Hulgårds Plads. Her kommer værestedet i kontakt med 15-30 brugere pr. gang.

Endelig har værestedet en særlig indsats målrettet grønlændere, hvor de hver torsdag afholder projekt Kaffemik med grønlandsk mad og særlige grønlandske arrangementer. Her deltager ca. 15-20 grønlændere.

Fundamentet har åbent Mandag, Tirsdag og Torsdag kl. 14.30 – 20.00 samt Fredag kl. 12.00 – 16.00.

Økonomi

Værestedet Fundamentet modtager driftstilskud afsat i budgetaftale 2015.

Tabel 1 – oversigt over aktiviteter

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. – 2019 p/l)	Styrings- område	2019	2020	2021	2022	I alt
Tilskud til Fundamentet	Service	430	430	430	430	1.720
Udgifter i alt		430	430	430	430	1.720

Evaluering/vurdering af effekt

For mange af brugerne er Fundamentet den eneste daglige kontakt til andre mennesker. Hvert besøg i værestedet giver nogle timer væk fra værtshus, et ikke-voldeligt miljø og personlige møder med ansatte, frivillige samt andre gæster. Det betyder bl.a., at borgernes stresstilstand nedtones, at

konflikter dæmpes samt at vold undgås. Nogle brugere foretager nye livsvalg og tager nye veje i livet efter sparring med de ansatte. Samtidig betyder Fundamentets åbningstid fra 14.30-20.00 i hverdage, at brugerne har et sted at opholde sig i dagtimerne, mens de eksempelvis venter på at kunne komme ind på en natcafé for at sove.

Konsekvenser af ophør af bevilling

Såfremt bevillingen ophører, vil man ikke kunne drive tilbuddet videre, og medarbejdere må afskediges. For brugerne vil det betyde, at de ikke i samme grad tilbydes en tryk base, hvor de kan få socialpædagogisk støtte, vejledning og kontakt med andre mennesker. Ensomhed er for denne målgruppe en central problematik, og en nedskæring af midler til Fundamentet kan derfor have betydning for brugernes trivsel og livskvalitet. Endelig vil gruppen af socialt udsatte grønlandere miste et samlingssted, som tilbyder arrangementer særligt målrettet grønlandsk kultur.

Tilskud til FAKTI og Kringlebakken, VB2015. Udløb: 0,7 mio. kr. behov ved videreførelse fra 2019: 0,7 mio. kr.

Baggrund

Ved budgetforhandlingerne for 2014 blev der afsat midler til tilskud til FAKTI og Kringlebakken, men bevillingerne var ikke store nok til at dække driftsomkostningerne, og der blev derfor søgt og givet yderligere tilskud i budgetaftalen 2015. Det er dette, der ønskes videreført.

Indhold

FAKTI og Kringlebakken leverer indsats for udsatte flygtninge- og indvandrerkvinder, der styrker og supplerer den kommunale indsats på området.

FAKTI tilbyder brugerne et aktivt kulturhus med socialt samvær, samfundsundervisning, rådgivning ved socialrådgiver og sygeplejerske, danskundervisning, motion og udflugter. Målgruppen er kvinder med flygtninge- og indvandrerbaggrund, der er særligt udsatte på grund af deres sociale isolation. Omkring 350 kvinder er medlem af foreningen FAKTI, der dagligt modtager mellem 50-70 unikke besøg.

FAKTIs brugere er i aldersgruppen 30-70 år og er stort set uden tilknytning til arbejdsmarkedet og uden særlig tilknytning til det danske samfund. Kvinderne er selvforsørgede, på kontanthjælp eller modtager pension. Flere af kvinderne er traumatiserede og diagnosticerede med Post Traumatisk Stress Disorder (PTSD) eller lider af depression.

Indsatsen søger at bevidstgøre kvinderne om, at det kun er dem selv, der er i stand til at ændre vilkårene for deres eget liv. Hvis kvinderne ikke selv tager ansvaret, kan der ikke for alvor ske fremskridt. Succeskriteriet for arbejdet i FAKTI er først og fremmest, at kvinderne kommer regelmæssigt, og at de lærer dansk og begynder at åbne op og få viden om og forståelse for det omgivende samfund, ikke mindst for deres børns skyld.

Kringlebakken er et integrationshus som siden 1999 har arbejdet for integration og empowerment af socialt udsatte minoritetskvinder og deres børn. Tilbuddet huser bl.a. en kursusgruppe og en Opsøgende Social Indsats (OSI). Målgruppen for Kringlebakkens aktiviteter er socialt isolerede kvinder med anden etnisk baggrund mellem 18 og 40 år, overvejende med små børn (0-3 år), samt piger mellem 12 og 18 år. Der er omkring 300 individuelle brugere af tilbuddet, heraf er godt halvdelen under 18 år.

Besøgstallet og antallet af brugere er i perioden 2009-2014 ca. fordoblet – fra ca. 170 til ca. 300 brugere. I 2016 var i alt 296 kvinder, børn og piger tilknyttet Kringlebakkens aktiviteter og indsatser.

Økonomi

I forbindelse med indgåelse af budgetaftalen for 2018 blev der afsat varige midler til videreførelse af tilskuddet til organisationerne FAKTI og Kringlebakken på henholdsvis 1,8 mio. kr. og 2,3 mio. kr. Dertil modtager begge foreninger et tilskud fra Budgetaftalen 2015, på henholdsvis 400 t.kr. og 250 t. kr. (2015 p/l), som udløber med udgangen af 2018.

Fakti og Kringlebakken modtager dermed samlet henholdsvis 2,2 mio. kr. og 2,6 mio. kr. i 2018. Med forslaget fornyes bevillingen fra Budgetaftale 2015, således FAKTI og Kringlebakken har samme budget i 2019 som i 2018.

I FAKTI dækker bevillingen fra budget 2015 primært socialrådgivning og en sygeplejerskestilling. I Kringlebakken dækker bevillingen et halvt årsværk fordelt på to medarbejdere, som laver opsøgende indsats, netværksskabende aktiviteter, rådgivning og jobindsats samt brobygning til kommunale instanser.

Tabel 1 – oversigt over aktiviteter

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. – 2019 p/l)</i>	Styrings- område	2019	2020	2021	2022	I alt
FAKTI, forhøjelse af tilskud	Service	430	430	430	430	1.720
Kringlebakken, forhøjelse af tilskud	Service	270	270	270	270	1.080
Udgifter i alt		700	700	700	700	2.800

Evaluerings/vurdering af effekt

Effekterne af de to organisationers arbejde omfatter blandt andet, at udsatte kvinder med flygtninge- og indvandrebaggrund kommer tættere på arbejdsmarkedet, i arbejde eller uddannelse, at deres børn kommer i daginstitutioner og den sociale isolation brydes ved hjælp af netværk og relationer i lokalområdet. Indsatserne er også med til at forebygge ulighed i sundhed hos en gruppe borgere, der har en forhøjet forekomst af provokerede aborter og sygdomme.

Konsekvenser af ophør af bevilling

For FAKTI vil et ophør af bevillingen betyde, at der må nedlægges stillinger og aktiviteter i tilbuddet, f.eks. tilbuddets socialrådgivning, sygeplejerskestilling og danskundervisning.

For Kringlebakken vil man uden den ekstra driftsbevilling være nødsaget til at skære ned på de netværksskabende aktiviteter, rådgivning, jobindsats, brobygning til kommunale instanser samt opsigelse af en medarbejder på 25 timer. Således vil en gruppe borgere i Københavns Kommune miste det springbræt til samfundet, der kan hjælpe dem med at danne fællesskaber og netværk, sikre empowerment, større viden, ressourcer og livskvalitet i familierne og øget arbejdsfrekvens.

Café Klare, VB2015. Udløb: 0,4 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2019: 0,4 mio. kr.

Baggrund

Café Klare er en natcafé for hjemløse kvinder. Forud for Hjemløsestrategien viste en undersøgelse, at mange hjemløse kvinder ikke benyttede de eksisterende herberger og natcaféer, fordi de følte sig utrygge. Samtidig viste undersøgelsen, at der manglede et tilbud til ikke-prostituerede, misbrugende kvinder, der hverken passede ind på krisecentre eller tilbud som Reden.

Indhold

Café Klare er en natcafé med 20 sovepladser, der om dagen fungerer som en dagrådgivning, som formidler kontakt mellem de hjemløse kvinder samt diverse hjælpetilbud.

Tilbuddet er udelukkende til kvinder, og mænd har ikke adgang. Brugere af tilbuddet er ofte kvinder, der af forskellige årsager ikke passer ind i – eller kan rummes af – kommunens resterende hjælpetilbud. Psykiske problemer og misbrug fylder meget, men der kommer også voldsramte kvinder og unge kvinder med familie- og æresrelaterede problemer.

Natcaféens 20 sovepladser er stort set i brug hver nat. Forvaltningen fører ugentlig statistik med belægningsgraden på kommunens fire natcaféer, og her fremgår det, at Café Klare i gennemsnit for året har 15% overbelægning.

Tilbuddet har åbent kl. 19.00-10.00 i hverdage og kl. 22.00-10.00 i weekenden. Organisatorisk er Café Klare forankret under Mændenes Hjem. Der er 15 lønnede medarbejdere og 13-15 frivillige på Café Klare

Økonomi

Café Klare har to bevillinger, der er afsat i hhv. budget 2015 (400 t.kr. – 2015 p/l) og budget 2016 (2.500 t.kr. – 2016 p/l). Det er bevillingen fra budgetaftale 2015, der ønskes genfinansieret. Bevillingen dækker en udvidelse af åbningstiden om aftenen, således at natcaféen åbner kl. 19.00 og ikke som tidligere kl. 22.00.

Tabel 1 – oversigt over aktiviteter

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. – 2019 p/l)</i>	Styrings- område	2019	2020	2021	2022	I alt
Café Klare	Service	430	430	430	430	1.720
Udgifter i alt		430	430	430	430	1.720

Evaluerings/vurdering af effekt

Tidligere åbnede natcafeen først kl. 22.00, og erfaringen var, at denne åbningstid var for sen. Med bevillingen fra budgetaftale 2015 blev det imidlertid muligt for kvinderne at komme ind allerede kl. 19. Den tidligere åbningstid har betydet, at kvinderne kan vælge tilfældige sofaløsninger fra. Ifølge Cafe Klare bekræftes dette af, at de ser et tydeligt fald af brugere i weekenden, hvor de først åbner kl. 22.00, og hvor de mest kaotiske kvinder ofte finder alternative løsninger såsom en tilfældig bekendts sofa med den udsathed, dette fører med sig. Samtidig giver de tidlige aftentimer mulighed for, at kvinderne kan falde til ro efter en lang dag udenfor og bl.a. snakke med personalet. Det er også i høj grad disse timers relationsarbejde, som baner vejen for rådgivningsfunktionens arbejde i dagtimerne.

Konsekvenser af ophør af bevilling

Ved bortfald af bevillingen kan natcaféen være nødt til at åbne senere på aftenen end kl. 19. Det kan have den konsekvens, at de psykisk skrøbelige kvinder føler sig nødsaget til at overnatte hos bekendte mænd som sofasovere. Dermed øges risikoen for gråzoneprostitution. Muligheden for, at personalet kan bygge bro til rådgivningsfunktionen i dagtimerne, mindskes også, da kvinderne vil opholde sig kortere tid på natcaféen, hvis åbningstiden rykkes til senere om aftenen.

Værestedet Hellebro, VB2018. Udløb: 0,4 mio. kr. behov ved videreførelse fra 2019: 0,4 mio. kr.

Baggrund

Hellebro er et §18 værested for unge hjemløse, der tidligere har modtaget 400 t.kr. (2017 p/l) i Overførselssagen 2017 til udvikling og drift samt en et-årig bevilling på 425 t.kr. (2018 p/l) i Budgetaftalen 2018. Det er denne bevilling fra Budgetaftalen 2018, som Hellebro ønsker gjort varig.

Indhold

Hellebro er en forening, der har til formål at drive et værested til hjemløse unge i alderen 18-29 år. Værestedet lå på Haydnsvej i København SV, men flyttede den 1. august 2017 til Grønttorvet i Valby. Hellebro har åbent alle hverdage kl. 15-22 og oplyser, at de har 100-120 faste brugere – både københavnere og udenbys borgere. Værestedet drives af to daglige ledere og ca. 30 frivillige.

Hellebro er et uforpligtende værested, som tilbyder aktiviteter som bade- og vaskefaciliteter, wifi, job- og lektiecafé, musikrum og fotoværksted. De frivillige i organisationen tilbyder støtte til de unge for at hjælpe dem med at håndtere skole, job og bolig. Hellebro har en lang række offentlige og private samarbejdspartnere, herunder beskæftigelsesfremmende initiativer i samarbejde med Coop og Rengøringsekspertene, der i 2016 fik seks unge tilbage til uddannelsessystemet. Hellebro forventer at få 15-18 unge i job i løbet af 2017.

Hellebro samarbejder også med Socialforvaltningens Ungeprojektet for unge hjemløse samt Ungdommens Uddannelsesvejledning om vejledning og hjælp til de unge.

Økonomi

Tabel 1 – oversigt over aktiviteter

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. – 2019 p/l)</i>	Styrings- område	2019	2020	2021	2022	I alt
Driftstilskud til værestedet Hellebro	Service	435	435	435	435	1.740
Udgifter i alt		435	435	435	435	1.740

Evaluering/vurdering af effekt

Da der er tale om en 1-årig bevilling givet ved budgetaftalen 2018, er der ikke foretaget evaluering.

Konsekvenser af ophør af bevilling

Hellebro er delvist fonds- og donationsfinansieret, men hvis ikke der kan findes midler til fortsat drifts- og udviklingstilskud, kan det betyde, at Hellebros brugere kommer til at mangle deres sædvanlige værested i tidsrummet 15-22. Kofoeds Kælder, som er et mindre kontaktsted for

målgruppen, har udelukkende åbent i dagtimerne. Derudover har Ungdommens Røde Kors et aktivitetscenter til gruppen af 20-25-årige under udvikling, men det er kun planlagt til at have åbent få timer ugentligt. Endelig vil de unge kunne gøre brug af øvrige eksisterende værestedstilbud til voksne hjemløse, hvor der dog for Hellebros målgruppe kan være en risiko forbundet med den tættere kontakt til misbrugsmiljøet.

Sundhedsteam til udsatte hjemløse, VB2015. Udløb: 2,7 mio. kr. behov ved videreførelse fra 2019: 2,7 mio. kr.

Baggrund

Sundhedsteamet blev oprettet som en direkte efterfølger til Sundhedsprojektet, som var et 3-årigt forsøgsprojekt finansieret af satspuljemidler. Projektet viste en voldsom oversygelighed, lav livskvalitet og dødelighed blandt hjemløse i Københavns Kommune trods et højt forbrug af hospitalsydelser. Sundhedsteamet er udformet som direkte respons på sundhedsproblemerne med det formål at være let tilgængeligt for såvel den enkelte hjemløse som for alle institutioner og væresteder i Københavns Kommune - både private og kommunale.

Indhold

Sundhedsteamet dækker hele Region Hovedstaden og laver opsøgende sundhedsfagligt arbejde blandt gadehjemløse og andre svært udsatte. Målgruppen er hjemløse over 18 år, typisk med stof- eller alkoholmisbrug, der ikke har kontakt til det etablerede sundhedsvæsen eller ikke formår at vedligeholde kontakten. Den potentielle målgruppe er mindst 1.500 personer. Teamet ser årligt ca. 300 individuelle patienter i længerevarende forløb, og det forventes, at dette tal vil stige, efter at der pr. 1/11 2017 er blevet tilknyttet en tandplejer til teamet. Teamet ser årligt ca. 500 patienter i vaccinations- og smitteopsporingstilbud. Endelig har knap 1800 individuelle patienter modtaget længerevarende tilbud i Sundhedsteamet, og et tilsvarende antal er set ved smitteopsporing og vaccinationsprogrammer.

Økonomi

Sundhedsteamet fik i budgetaftale 2015 2,5 mio. kr. (2015 p/l) i en 4-årig bevilling, som skal videreføres for at fastholde aktiviteten.

Tabel 1 – oversigt over aktiviteter

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. – 2019 p/l)	Styrings- område	2019	2020	2021	2022	I alt
Sundhedsteam	Service	4.500	4.500	4.500	4.500	18.000
Statsrefusion (50% af 80% driften)	Service	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-7.200
Udgifter i alt		2.700	2.700	2.700	2.700	10.800

Evaluering/vurdering af effekt

For den enkelte hjemløse sker der en umiddelbar bedring af sundhedstilstanden, som forebygger akutte genindlæggelser, og der påbegyndes en længerevarende udredning og behandling, hvor kroniske problemstillinger adresseres i tæt samarbejde med regionens tilbud. Effekten er mindre misbrug, bedre livskvalitet og mindskelse af sygdomspres og dødelighed.

Teamet spiller en væsentlig rolle i at sikre, at også hjemløse borgere modtages og behandles i det regionale sundhedssystem. Teamet har gennem årene foretaget årlige smitteopsporinger og vaccinationer til målgruppen. Effekten af dette er en nedsat belastning af kroniske sygdomme og dermed mindre smittepres på det omgivende samfund samt viden om smitteudbredelse.

Konsekvenser af ophør af bevilling

Konsekvenser af nedlukning:

- Øget dødelighed blandt hjemløse.
- Sundhedsteamets funktion som facilitator og behandlingsinstitution fjernes.
- Sundhedsteamets support til andre misbrugs- og sundhedsfaglige institutioner og personer forsvinder.
- En af de drivende kræfter i den sundhedsfaglige udvikling i forvaltningens indsats for udsatte forsvinder.
- Københavns Kommune mister et fleksibelt forebyggelsestiltag overfor socialt udsatte.
- Direkte behandlingsmuligheder, rehabilitering og sundhedsfagligt efterværn for gadehjemløse og særligt sårbare hjemløse forsvinder.

Ved nedlukning af teamet skal alle medarbejdere i sundhedsteamet afskediges.

Flere områder

Videreførelse af specialiseret rehabilitering til borgere med erhvervet hjerneskade mv., VB2018. Udløb: 2,8 mio. kr., behov ved videreførelse fra 2019: 2,8 mio. kr.

Baggrund

Københavns Kommune har i løbet af de seneste år gennemført en tilbundsående omstilling i sin håndtering af personer med behov for rehabilitering og genoptræning, da kommunerne med virkning fra 2015 blev tillagt finansierings- og myndighedsansvar for rehabilitering på specialiseret niveau.

Socialforvaltningen har i samarbejde med Sundheds- og Omsorgsforvaltningen omlagt sin indsats i henhold hertil. Den faglige forankring af selve den rehabiliterende indsatsen er placeret i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, mens de understøttende funktioner er forankret i Socialforvaltningen.

I Budgetaftalen 2017 blev Socialforvaltningen tilført i alt 5,3 mio. kr. som en 1-årig bevilling, til at imødekomme dette øgede finansierings- og myndighedsansvar. Denne ramme blev med virkning fra vedtaget budget 2018 nedskrevet til 2,8 mio. kr. også som 1-årig bevilling.

Indhold

Målgruppen for rehabilitering på specialiseret niveau er primært borgere med erhvervet hjerneskade, men borgere med andre diagnoser og høj grad af kompleksitet er også en del af målgruppen. Gældende for alle borgere i målgruppen er, at de har haft komplicerede, omfattende og/eller sjældne, alvorlige funktionsevnedssættelser af væsentlig betydning for flere livsområder, herunder oftest omfattende mentale funktionsnedsættelser. Det er hospitalerne, der i genoptræningsplanen vurderer, om borgere skal have rehabilitering på specialiseret niveau eller genoptræning på alment niveau.

a) Køb af aflastningspladser i privat regi:

Socialforvaltningen foretager køb af fem aflastningspladser i privat regi til borgere, der i en kortere periode skal have et højt specialiseret botilbud som følge af de nye regler om rehabilitering på specialiseret niveau. Behovet opstår på grund af krav om hurtig hjemtagning fra specialhospitalet.

b) Pleje og støtte og socialpædagogisk støtte i borgerens hjem:

Efter døgnophold/ambulant forløb på specialhospital/-enhet har nogle borgere behov for en opfølgende, specialiseret pleje og støtte fra kommunen. Behovet opstår på grund af krav om hurtigere hjemtagning.

c) Øget socialpædagogisk bistand i eget hjem til udskrevne borgere:

Borgere, der udskrives med behov for specialiseret rehabilitering, vil ofte også have behov for en vidtgående socialpædagogisk bistand i eget hjem, som i samspil med hjemmeplejens rehabiliterende og støttende indsats søger at minimere borgerens fremtidige behov for hjælp fra Socialforvaltningen.

Økonomi

Tabel 1 – oversigt over aktiviteter

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. – 2019 p/l)</i>	Styrings- område	2019	2020	2021	2022	I alt
a) Køb af 5 eksterne døgnophold af gennemsnitligt 1 månedes varighed	Service	685	685	685	685	2.740
b) Rehabiliterende pleje og støtte i hjemmet til 8 helårsborgere	Service	1.540	1.540	1.540	1.540	6.160
c) Øget socialpædagogisk bistand i eget hjem til udskrevne borgere svarende til 5 forløb af 10 uger m. 20 timer ugentligt	Service	565	565	565	565	2.260
Udgifter i alt		2.790	2.790	2.790	2.790	11.160

Evaluering/vurdering af effekt

Målgruppen får den fornødne støtte til at gennemføre rehabiliteringsforløb, som er nødvendige ift. at minimere følgerne af f.eks. erhvervet hjerneskade. Der er således også tale om en investering ved udskrivning til kommunale tilbud, der både resulterer i højere livskvalitet for borgerne og lavere afledte udgifter senere i behandlingsforløbet for kommunen.

Konsekvenser af ophør af bevilling

I tilfælde af bevillingens ophør har borgerne stadig krav på specialiseret rehabilitering, hvorfor midlerne vil skulle finansieres inden for de eksisterende rammer og dermed belaste Socialforvaltningens øvrige aktiviteter.

Flygtninge: Introduktionsforløb for nyankomne flygtninge og visitation til og støtte i deleboliger for flygtninge, VB2018. Udløb: 4,0 mio. kr.

**Flygtninge: Lovpligtige udgifter ved flygtninge på socialområdet, VB2018.
Udløb 10,4 mio. kr.**